

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai szétküld:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 8 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 6 „ | Nyilttér sora . . . 20 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Barátságos állapot.

— Visszhang Oroszországból. —

Budapest, junius 7.

A visszhang, melyet Kálmány gróf exposeja Európában mindenütt keltett, rendkívül rokonszenves. Külügyminiszterünk fejtegetéseinek benyomását legjobban e szavakkal lehet jellemezni, hogy az összes nemzetek közvéleményére békeigrettképpen hatottak azok.

Kálmány nem a nagy szavak és csillogó szólásmódok embere; a minden szerénység és tartózkodás mellett is finoman vésett és metszett exposejából világosan kitűnik, hogy Oroszország lassanként belenyugszik abba, hogy elismerje jogunkat és hatalmunkat egy bizonyos érdekkör és hatalmi szféra megóvására, és hogy a kis balkáni államok belpolitikájába való be nem avatkozásra, a „laissez faire”-re vonatkozólag a mi politikánkhoz alkalmazkodjék.

Es ez egy óriási siker, melynél nagyobb és tartósabbat még egy fényes győzelemmel befejezett véres háború sem hozhatott volna. Ily barátságos egyetértés az éjszaki hatalommal, a melynek alapja őszinte tiszteltetésünk, bírhatja tetszésünket. Mondjuk ki tartózkodás nélkül: diadal az, még pedig annál nagyobb és értékesebb, minthogy véráldozat nélkül és a legbecsületesebb, legloyalisabb eszközökkel szereztetett.

Hogy Németországban e fejtegetések békés jellemének méltatásában bizonyos tartózkodást parancsolnak magukra, tekintettel a birodalmi gyűlési választásokra, melyek a véderő tetemes emelése fölött lesznek hivatva dönteni, csak érthető.

Mindamellert a Kálmány exposejához fűzött német kommentároknak érthetően keresztültör a békebizalom és ez a tény bizonynyal a legvilágosabb bizonyítéka annak, hogy külügyeink vezetője teljes joggal esetelte a jelenlegi európai helyzetet megnyugtatónak.

Az expose legörvendetesebb hatása azonban ott észlelhető, hol azt alig várhattuk, t. i. Oroszországban. Az orosz sajtó egyhangulag elismeri, hogy a czári birodalom és az osztrák-magyar monarchia közt a viszony legujabb időben meglepően barátságossá lett és tényleg úgy látszik, mintha Oroszországban legujabban alapos fordulat történt volna a békepolitika javára.

Csak egyetlen tünetet említünk itt, amely igen határozottan szól a föltevés mellett. A szláv jótékonyági egyesület jubileumi ünnepe alkalmával, mely egyesületben az orosz pánszlávizmus testesül meg, az orosz sajtóban oly irányzat jutott kifejezésre, mely nem jelent kevesebbet, mint teljes szakítást a zoroaszketi politika hagyományával.

Egész nyíltan ki lett mondva az orosz sajtóban, hogy nem az a hivatása a czári birodalomnak, hogy balkáni népekért ontsa vérét, melyek kivivott önállóságukat hálátlanul nem akarják az orosz szabadítónak martalékul adni.

Oly hangokat is hallottunk, melyek a panszlavizmust történelmi hazugságnak, ártalmas koholmánynak bélyegezték s mint ilyet kárhoztatták.

Ezek bizonyára egy jobb belátás előhírnökei.

És ha ez a belátás Oroszországban teljesen érvényesül, akkor többé mi sem áll utjában a tökéletes összhangnak Oroszország és monarchiánk közt.

Belföld.

Főispánok összejövetele.

Wekerle Sándor miniszterelnök Bécsből Budapestre érkezett, főleg azért, hogy részt vegyen az ország összes főispánjainak összejövetelén, mely ma, a koronázás évfordulója alkalmából az idén tartatik meg először.

Zichy keze.

Csikvármegye választó-közönsége 10,000 választó aláírásával ellátott kérvényt nyújtott be az országgyűléshez a kormány egyházi politikája ellen. A kérvényt a képviselőházhoz Györffy Gyula országgyűlési képviselő, a főrendiházhhoz Zichy Ferdinánd gróf nyújtja be.

A kecskeméti országos pártértekezlet.

Károlyi Gábor gróf, mint az országos függetlenségi és 48-as pártkörből kilépettek végrehajtó bizottságának elnöke, a következő levelet intézte Szappanos Istvánhoz, a kecskeméti függetlenségi párt elnökéhez: „Tisztelt elnök! Köszönettel vettük meg-hívójukat a junius hó 25-iki értekezletre. Örövendünk, hogy Kecskemét város függetlenségi párti lelkes polgárai oly élénk érdeklődéssel kísérik az eseményeket s azokban tevékeny részt kívánnak venni. Csak természetes, hogy szíves figyelmüket és buzgalmukat az egyezkedés viszonyozni, és az országos pártértekezleten mentül nagyobb számban fogunk megjelenni. Eljárásunk ép olyan tiszta és egyenes, mint a minők tiszták és egyenesek a haza függetlenségére és a szabad intézmények megalkotására törekvő elveink. Örömmel jelenünk meg azért bárhol, bármikor polgártársaink előtt, nyílt homlokkal, magyar őszinteséggel, hogy számot adjunk becsületos, igaz munkálkodásunkról. Kiváló tisztelettel Budapest, 1893. junius hó 6. Károlyi Gábor gróf s. k., elnök.

A függetlenségi párt bomlása.

— Eötvös válasza Ugron vádjaira. —

Egy bécsi njságíró beszélgetést folytatott Ugron Gáborral, mely beszélgetésnek anyaga a függetlenségi párt ügye képezte. Ugron természetesen, eltele az Eötvös Károly elleni gyűlölettel, sok valótlán és alaptalan dolgot mondott a párt kilépett elnökére. Az interjuvolásra mintegy viszonzásképp az „Egyetértés” megbizta egyik tudósítóját, kérdezze meg Eötvöst, minő véleményben van

Ugron nyilatkozatáról? Tekintve az országos érdeklődést, mely ez idő szerint a függetlenségi párt bomlását s a „fekete lovagok” akcióját kíséri, helyén valónak tartjuk Eötvös választát az alábbiakban ismertetni:

Ugron újra fenntartja s untig ismétli a 49-eskedés vádját. Hogy ezzel mi a célja, kinek akar vele használni, nem tudom, nem is keresem. Vádja a legnagyobb tévedés és tiszta válótlanságot tartalmaz. Mi tökéletes nyíltsággal kijelentettük, hogy mi változatlanul ragaszkodunk azon elvekhez, melyek a párt választási Szózatában s legutóbbi felirati javaslatában le vannak rakva. Hogy ebben a personalis unio nincs fejtegetve, ez csak oly természetes, mint a hogy az aranybulla sincs fejtegetve. Ez most nem politikai kérdés s bizony belátható időig nem is válik azzá. Ha Herman Ottó vagy más egyszerű-más-szor fölemlíti, ezzel csak azt akarja ez idő szerint demonstrálni, hogy a nemzetek története s alkotmányos felfogásunk változatlan örök törvényt nem ismer. En például 49-es csak nem vagyok, sőt a 67-iki műnek is egykor, a maga idejében hiva voltam, de a mikor előttem a 67-iki mű változatlanságát emlegetik, még az én telettem is az, hogy még a trónöröklési törvény se változhatlan. Ha Ugron egyesek efféle elmékedésében forradalmat lát: ezzel politikai észlelésének betegségéről tesz sajnálatos tanúságot. Vajjon mit szólna ahhoz Ugron, ha valaki őt örökké azzal vádolná, hogy daczára 48-as pártiságának, ő delegációbeli és egyházi politikai működésével egyenesen a 48-iki felfogást akarja meghamisítani s 47-re átjatszani? Vajjon megengedhető politikai fegyver lenne-e az ő ellene?

De Ugron azt is állítja, hogy én és barátaim nem az egyházi politikai kérdések miatt léptünk ki a pártkörből. Ez is merész és valótlán állítás. Nemzeti közéletünk történetében nem ismerék politikai pártot, mely valaha nyiltabb, őszintébb, világosabb indokok miatt foglalt volna állást, mint én és barátaim. A főrendiházi reakció és Kossuth levele után mi kétes helyzetben nem maradtunk. Ez az egész.

Azt mondja Ugron, hogy kilépésünk ürügye csak az én politikai bukásom lepezésére készült. E véleménye még ha alapos volna is, nem én rám sértő, hanem igenis sértő arra a 28 vagy 30 kiváló, komoly és jelentékeny szerepű képviselőre, ki velem együtt és azóta kilépett, vagy mint Herman Ottó, hozzánk csatlakozott. Ha valaki, úgy Ugron az, aki igen jól tudja, hogy ezen férfiakat holmi apró személyi indokok ily nagy elhatározásra nem indíthatnak. Felette különösnek tartom épen Ugrontól azt is, hogy ő az én politikai bukásomról beszél. Hiszen azok, kikkel szerencsém van benső elvi és politikai barátságban lenni, már ma is kétannyian vannak, mint ő és összes párthivei. Ha tehát az én állásom politikai bukás: minek nevezhetném én az ővét? De én őt bukott politikusnak soha sem mond

